

ฟิสิกส์นิวเคลียร์และฟิสิกส์อนุภาค

อนุภาคมูลฐานในอะตอม

อนุภาค	สัญลักษณ์	ชนิดของประจุ	ประจุไฟฟ้า (C)	มวล (kg)
อิเล็กตรอน	e	-1	1.602×10^{-19}	9.109×10^{-31}
โปรตอน	p	+1	1.602×10^{-19}	1.673×10^{-27}
นิวตรอน	n	0	0	1.675×10^{-27}

สัญลักษณ์นิวเคลียร์

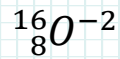
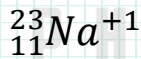
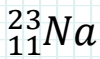
เลขมวล (A) = จำนวนโปรตอน + นิวตรอน = จำนวนนิวคลีออน

เลขอะตอม (Z) = จำนวนโปรตอน

เลขประจุ (K) = เลขบอกประจุไฟฟ้า

ตัวอย่าง

ADD LINE พี่ตั้ว

เทคนิคเยอะ เข้าใจง่าย ใช้สอบได้จริง

www.physicsblueprint.com

Follow IG พี่ตั้ว

กัมมันตภาพรังสี

กัมมันตภาพรังสีเป็นปรากฏการณ์ที่นิวเคลียสของไอโซโทปที่ไม่เสถียรเกิดการปรับตัวเพื่อให้มีเสถียรภาพ โดยการปล่อยอนุภาคบางชนิดหรือพลังงานออกมาในรูปของรังสี ธาตุที่มีสมบัติในการแผ่รังสีได้เองนี้เรียกว่า “ธาตุกัมมันตรังสี”

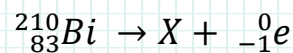
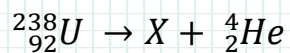
รังสี

รังสีแอลฟา	α , ${}^4_2\text{He}$
รังสีเบต้า	β , ${}^0_{-1}e$
รังสีโพซิตรอน	e^+ , ${}^0_1e$
รังสีแกมมา	γ
นิวตรอน	n , ${}^1_0n$
โปรตอน	p , ${}^1_1\text{H}$
ดิวเทอรอน	${}^2_1\text{H}$
ทริตรอน	${}^3_1\text{H}$

สมการนิวเคลียร์

หลักในการเขียนสมการนิวเคลียร์

1. ต้องให้ผลรวมเลขมวลก่อนปฏิกิริยา และผลรวมเลขมวลหลังปฏิกิริยามีค่า เท่ากัน
2. ต้องให้ผลรวมเลขอะตอมก่อนปฏิกิริยา และผลรวมเลขอะตอมหลังปฏิกิริยาเท่ากัน

ADD LINE พี่ตั้ว

เทคนิคเยอะ เข้าใจง่าย ใช้งานได้จริง

www.physicsblueprint.com

Follow IG พี่ตั้ว

ออกแบบกระบวนการคิด พิชิตฟิสิกส์และวิศวะทุกสนามสอบ by พี่ตั้ว

การสลายตัวของธาตุกัมมันตภาพรังสี

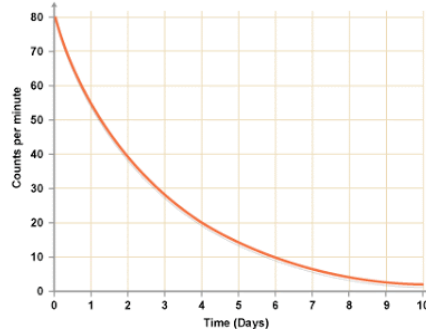
ค่ากัมมันตภาพ (A)

ค่ากัมมันตภาพ คืออัตราการสลายตัว ณ เวลานั้น มีหน่วยเป็นนิวเคลียสต่อวินาที

เรียกเป็นเบคเคอรอล (Bq)

หรืออาจใช้หน่วยเป็น คูรี (Ci) โดยที่ 1 Ci มีค่าเท่ากับ 3×10^{10} Bq (นิวเคลียส/วินาที)

เราอาจหาค่ากัมมันตภาพ (A) ได้จากสมการ

เมื่อ A คือกัมมันตภาพ (นิวเคลียสต่อวินาที , Bq)

λ คือค่าคงตัวการสลาย (วินาที⁻¹)

N คือจำนวนนิวเคลียส ณ. เวลานั้นๆ (นิวเคลียส)

การสลายของนิวเคลียสกัมมันตรังสี

เมื่อนิวเคลียสของธาตุกัมมันตรังสีสลายตัวไป ปริมาณที่เหลืออยู่ย่อมมีค่าลดลง เราสามารถหาปริมาณที่เหลือได้ โดยอาศัยสมการต่อไปนี้

โดย

N_0 คือ จำนวนนิวเคลียสของธาตุกัมมันตรังสีเริ่มต้น ($t = 0$)

N คือ จำนวนนิวเคลียสที่เหลืออยู่เมื่อเวลาผ่านไป t

A_0 คือ กัมมันตภาพขณะเริ่มต้น ($t = 0$)

A คือ กัมมันตภาพเมื่อเวลา t ใดๆ นับจากเริ่มต้น

T คือ เวลาครึ่งชีวิตหาได้จากสมการ

$$T = \frac{\ln 2}{\lambda} = \frac{0.693}{\lambda}$$

ADD LINE พี่ตั้ว

เทคนิคเยอะ เข้าใจง่าย ใช้สอบได้จริง

www.physicsblueprint.com

Follow IG พี่ตั้ว

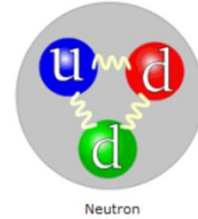
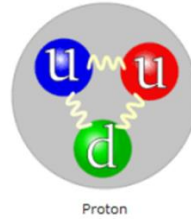
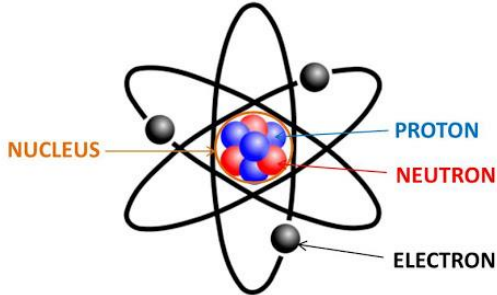

ออกแบบกระบวนการคิด พิชิตฟิสิกส์และวิศวะทุกสนามสอบ by พี่ตั้ว

แบบจำลองมาตรฐาน

นักวิทยาศาสตร์ได้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จนได้ค้นพบว่า

Proton และ Neutron เอง ก็ยังไม่ใช่อนุภาคมูลฐานของสสาร แต่ยังเกิดจากอนุภาคย่อยๆ าลงไปอีก

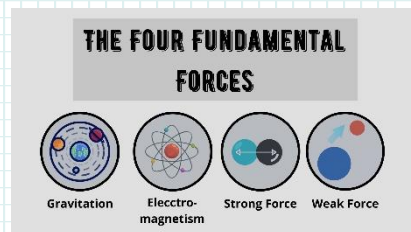
จึงได้สร้าง “แบบจำลองมาตรฐาน (Standard Model)” ขึ้นมาเพื่อจัดหมวดหมู่ของอนุภาคที่ค้นพบ

Standard Model of Elementary Particles

	three generations of matter (elementary fermions)			three generations of antimatter (elementary antifermions)			interactions / force carriers (elementary bosons)	
	I	II	III	I	II	III		
mass	$\approx 2.2 \text{ MeV}/c^2$	$\approx 1.28 \text{ GeV}/c^2$	$\approx 173.1 \text{ GeV}/c^2$	$\approx 2.2 \text{ MeV}/c^2$	$\approx 1.28 \text{ GeV}/c^2$	$\approx 173.1 \text{ GeV}/c^2$	0	$\approx 124.97 \text{ GeV}/c^2$
charge	$\frac{2}{3}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{2}{3}$	$-\frac{2}{3}$	$-\frac{2}{3}$	$-\frac{2}{3}$	0	0
spin	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0
QUARKS	u up	c charm	t top	ū antiup	c̄ anticharm	t̄ antitop	g gluon	H higgs
	d down	s strange	b bottom	d̄ antidown	s̄ antistrange	b̄ antibottom	γ photon	
LEPTONS	e electron	μ muon	τ tau	e⁺ positron	μ̄ antimuon	τ̄ antitau	Z⁰ Z ⁰ boson	
	ν_e electron neutrino	ν_μ muon neutrino	ν_τ tau neutrino	ν̄_e electron antineutrino	ν̄_μ muon antineutrino	ν̄_τ tau antineutrino	W⁺ W ⁺ boson	W⁻ W ⁻ boson
	$\approx 0.511 \text{ MeV}/c^2$	$\approx 105.66 \text{ MeV}/c^2$	$\approx 1.7768 \text{ GeV}/c^2$	$\approx 0.511 \text{ MeV}/c^2$	$\approx 105.66 \text{ MeV}/c^2$	$\approx 1.7768 \text{ GeV}/c^2$	$\approx 91.19 \text{ GeV}/c^2$	$\approx 80.39 \text{ GeV}/c^2$
	-1	-1	-1	1	1	1	0	-1
	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1
	GAUGE BOSONS						VECTOR BOSONS	SCALAR BOSONS

แรงพื้นฐานในธรรมชาติ (Fundamental Force) ประกอบไปด้วย 4 แรง ได้แก่

1. แรงโน้มถ่วง (Gravitation Force)
2. แรงแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Force)
3. แรงเข้ม (Strong Force)
4. แรงอ่อน (Weak Force)

ADD LINE พี่ตั้ว

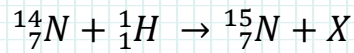

Follow IG พี่ตั้ว

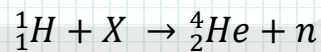
โจทย์ฝึกฝีมือ : ฟิสิกส์นิวเคลียร์และฟิสิกส์อนุภาค

1. จากปฏิกิริยานิวเคลียร์ X คือ อนุภาคใด (Ent ฟิสิกส์ มี.ค. 42)

1. นิวตรอน
2. อิเล็กตรอน
3. โปรตอน
4. โพซิตรอน

2. จากปฏิกิริยานิวเคลียร์ X คือ อนุภาคใด (Ent ฟิสิกส์ มี.ค. 46)

1. อิเล็กตรอน
2. โปรตอน
3. ดิวเทอรอน
4. ทริทอน

ADD LINE พี่ตั้ว

เทคนิคเยอะ เข้าใจง่าย ใช้สอบได้จริง
www.physicsblueprint.com

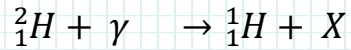

Follow IG พี่ตั้ว

ออกแบบกระบวนการคิด พิชิตฟิสิกส์และวิศวะทุกสนามสอบ by พี่ตั้ว

3. พิจารณาปฏิกิริยานิวเคลียร์ดังต่อไปนี้

อนุภาค X ควรเป็นอะไร (กำหนดให้ คืออนุภาคแกมมาพลังงานสูง) (วิชาสามัญ ธ.ค. 58)

1. โปรตรอน
2. โฟสตรอน
3. นิวตรอน
4. อิเล็กตรอน
5. อนุภาคแอลฟา

4. เมื่อนำซากไม้โบราณ 6 กรัม มาวัดปริมาณรังสี ปรากฏว่ามีกัมมันตภาพเท่ากับไม้ที่มีชีวิต 2 กรัม ถ้าครึ่งชีวิตของ C-14 เป็น 5,600 ปี แสดงว่าซากไม้มีอายุ (Ent ฟิสิกส์ 32)

1. เกิน 16,800 ปี
2. อยู่ระหว่าง 11,200 - 16,800 ปี
3. อยู่ระหว่าง 5,600 - 11,200 ปี
4. ไม่เกิน 5,600 ปี

ADD LINE พี่ตั้ว

เทคนิคเยอะ เข้าใจง่าย ใช้สอบได้จริง

www.physicsblueprint.com

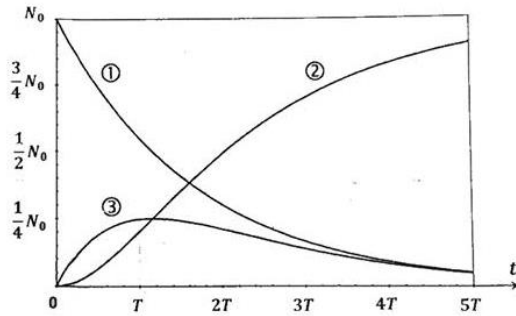
Follow IG พี่ตั้ว

ออกแบบกระบวนการคิด พิชิตฟิสิกส์และวิศวะทุกสนามสอบ by พี่ตั้ว

5. ธาตุกัมมันตรังสี A สลายไปเป็นธาตุกัมมันตรังสี B ซึ่งสลายต่อไปเป็นธาตุ C ที่เสถียรตามสมการ $A \rightarrow B \rightarrow C$ โดยจำนวนนิวเคลียสตั้งต้นของ A เป็น N_0 และของ B เท่ากับ C เป็นศูนย์ ดังแสดงในกราฟ จงจับคู่กราฟ ①, ②, ③ กับธาตุที่ถูกตัดตามลำดับ (วิชาสามัญ มี.ค. 62)

1. A, B, C
2. A, C, B
3. B, A, C
4. B, C, A
5. C, B, A

6. นิวเคลียสของธาตุ X สลายตัวด้วยเวลาครึ่งชีวิตเท่ากับ T ไปเป็นนิวเคลียสของธาตุ Y ซึ่งเสถียร เมื่อเริ่มต้นไม่มีธาตุ Y อยู่เลย จะต้องรอนานเท่าไรจึงจะมีจำนวนนิวเคลียสของ Y เป็น 7 เท่าของจำนวนนิวเคลียสของ X (วิชาสามัญ มี.ค. 63)

1. $\frac{3}{2}T$
2. $\frac{5}{2}T$
3. $3T$
4. $5T$
5. $7T$

ADD LINE พี่ตั้ว

เทคนิคเยอะ เข้าใจง่าย ใช้สอบได้จริง
www.physicsblueprint.com

Follow IG พี่ตั้ว